

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут управління
Кафедра педагогіки та управління закладом освіти

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
ЗП 2. «Основи особистісного та професійного саморозвитку
педагога»
2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Самодумська Олена Львівна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та управління закладом освіти
Контактний телефон	+380 50 763 20 67
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	590 878 0904 Код доступу: 0evccF
E-mail:	samodumska@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4515
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (Магістерський)	
Галузь знань	А Освіта	
Спеціальність	А1 Освітні науки	
Освітня програма	Педагогіка вищої школи	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 1	
Цикл підготовки	Загальної підготовки	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	34
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Залік	
Попередні компоненти (Пререквізити)		
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	ПП 3 «Педагогічна майстерність», ПП 6 «Педагогіка вищої школи», ПП 7 «Психологія освітньої та управлінської діяльності»	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх викладачів закладів вищої освіти визначених складових інтегральної, загальної та специфічної компетентності в межах спеціальності А1 Освітні науки, змістовою основою яких є набуття знань, умінь, практичних навичок, способів мислення та ціннісних установок щодо особистісного та професійного саморозвитку.

Завдання навчальної дисципліни:

- уточнити сутність понять «професія», «професіоналізація», «кар'єра» та ознайомити магістрантів з концепцією професійного профалінгу (модуль 1);
- визначити сутність та характеристики саморозвитку викладача, сформувати первинні навички самопізнання як необхідного компоненту саморозвитку (модуль 2);
- створити відповідні умови для оволодіння майбутніми викладачами закладів вищої освіти методологічними засадами педагогічної творчості та опанування технологій розвитку творчої особистості (модуль 3).

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сучасні концепції неперервної освіти, саморозвитку та адаптивності педагога (Lifelong Learning, Learning Agility);
- причини та механізми виникнення професійного стресу, а також методи збереження ментального здоров'я й запобігання вигоранню;
- норми академічної доброчесності, професійної етики та соціальної відповідальності у вищій школі;
- принципи студентоцентризму, побудови довірливих стосунків зі здобувачами освіти та формування авторитету викладача;
- засади формування персонального бренду, створення академічного портфоліо та ведення міждисциплінарної співпраці.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- швидко навчатися, аналізувати власний досвід та адаптувати викладання до нових чи кризових умов;
- застосовувати техніки саморегуляції для подолання стресу та відновлення психоемоційного стану;
- дотримуватися етичних норм та принципів академічної доброчесності у професійній діяльності;
- впроваджувати креативні та студентоцентричні методики у навчальний процес;
- проєктувати власну траєкторію професійного зростання та презентувати свої здобутки у професійній спільноті.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх наук.

Загальні компетентності

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та адаптуватися до нових ситуацій в професійній діяльності в умовах динамічних змін сучасного освітнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

Програмні результати навчання

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН-12. Проектувати інноваційні моделі організації освітнього процесу, розробляти сучасні методики навчання та інтегрувати технологічні рішення для оптимізації аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти.

РН-14. Обґрунтовувати стратегії та розробляти організаційно-управлінські документи щодо оптимізації освітньої діяльності, демонструючи здатність працювати у міждисциплінарних робочих групах та взаємодіяти із зовнішніми стейкхолдерами освітнього ринку.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Професійний брендинг та саморегуляція педагога

Тема 1.1. Професіограма викладача ЗВО та брендинг науковця

Лекція 1. Професіограма викладача ЗВО відповідно до Професійного стандарту 2024 року.

Лекція 2. Особистісний та професійний брендинг сучасного науковця та педагога.

Лекція 3. Тайм-менеджмент та самоорганізація НПП у цифровому освітньому просторі.

Тема 1.2. Психолого-педагогічні засади саморегуляції в умовах криз

Лекція 4. Психолого-педагогічні основи підтримки ментального здоров'я та запобігання професійному вигоранню.

Лекція 5. Емоційний інтелект і стресостійкість викладача в умовах криз та воєнного стану.

Розділ 2. Академічна доброчесність та проектування траєкторії розвитку

Тема 2.1. Академічна доброчесність та етика штучного інтелекту

Лекція 6. Академічна доброчесність як нормативна та етична основа діяльності ЗВО.

Лекція 7. Етичні виклики та принципи доброчесності при використанні штучного інтелекту.

Тема 2.2. Проектування індивідуальної траєкторії професійного розвитку

Лекція 8. Стратегії індивідуалізації та проектування кар'єрно-професійного зростання НПП.

Лекція 9. Неперервна освіта (Lifelong Learning) та розвиток лідерських якостей педагога.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

Вхідний контроль: проводиться на початку вивчення курсу з метою визначення рівня підготовки студентів до вивчення певної дисципліни, або загального рівня підготовки студентів за попередній період навчання. Здійснюється у формі вступного бліц-опитування або тестування.

Поточний контроль: здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та семінарських (практичних, лабораторних) занять, перевірки завдань самостійної роботи, виконання тестів на Віртуальній аудиторії КПУ. Включає оцінювання теоретичної підготовки (усні відповіді, активність у дискусіях, тести) та перевірку практичних навичок (виконання кейсів, розрахунків, лабораторних робіт, індивідуальних завдань за темами тощо).

Семестровий (підсумковий) контроль: проводиться у формі екзамену та передбачає виконання підсумкової контрольної роботи, тесту або завдань за матеріалом усього курсу.

Особливість оцінювання: всі види вхідного, поточного і семестрового контролю оцінюються викладачем за **100-бальною шкалою**.

- практичні заняття : 28% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -28
- індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10
- контрольні заміри (модулі): 12% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 12
- залік 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50

Підсумкова максимальна кількість балів 100

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну (за 100-бальною шкалою) формується як середньозважена величина на основі всіх поточних і підсумкових оцінок здобувача, отриманих протягом семестру, з урахуванням питомої ваги кожного виду діяльності.

$$\text{Підсумковий бал} = (B_{\text{вхід.}} \times k_{\text{вхід.}}) + (B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \dots + (B_n \times k_n) + (B_{\text{екз.}} \times k_{\text{екз.}})$$

де:

$B_{\text{вхід.}}$ – бал за виконання завдань вхідного контролю, виставлений за 100-бальною шкалою (за наявністю); $k_{\text{вхід.}}$ – ваговий коефіцієнт вхідного контролю (як правило $k_{\text{вхід.}} = 0$). Оцінка вхідного контролю не впливає на загальну оцінку з дисципліни і є інформацією для викладача щодо рівня індивідуальної готовності студентів вивчати дану дисципліну);

$B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \dots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

$B_{\text{екз.}}$ – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою (за наявністю); $k_{\text{екз.}}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \dots + k_n + k_{\text{екз.}} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. Професійний брендинг та саморегуляція педагога	100	0,3	30
Тема 1.1. Професіограма викладача ЗВО та брендинг науковця	100	0,04	4
Лекція 1. Професіограма викладача ЗВО відповідно до Професійного стандарту 2024 року.	100	0,02	2
Самодіагностика компетентностей відповідно до Професійного стандарту «Викладач ЗВО»	100	0,03	3
Лекція 2. Особистісний та професійний брендинг сучасного науковця та педагога	100	0,02	2
Розробка персональної карти особистісного та професійного бренду	100	0,03	3
Лекція 3. Тайм-менеджмент та самоорганізація НПП у цифровому освітньому просторі	100	0,02	2
Застосування методик матриці Ейзенхауера та Pomodoro для оптимізації роботи викладача	100	0,03	3
Тема 1.2. Психолого-педагогічні засади саморегуляції в умовах криз	100	0,04	4
Лекція 4. Психолого-педагогічні основи підтримки ментального здоров'я та запобігання професійному вигоранню	100	0,02	2
Лекція 5. Емоційний інтелект і стресостійкість викладача в умовах криз та воєнного стану	100	0,02	2
Практикум із психологічної саморегуляції, копінг-стратегій та арт-терапевтичних технік	100	0,03	3
Розділ 2. Академічна доброчесність та проектування траєкторії розвитку	100	0,03	30
Тема 2.1. Академічна доброчесність та етика штучного інтелекту	100	0,05	5
Лекція 6. Академічна доброчесність як нормативна та етична основа діяльності ЗВО	100	0,02	2
Розробка етичного кодексу використання інструментів ШІ у студентських роботах	100	0,03	3
Лекція 7. Етичні виклики та принципи доброчесності при використанні штучного інтелекту	100	0,02	2
Тема 2.2. Проектування індивідуальної траєкторії професійного розвитку	100	0,06	6
Лекція 8. Стратегії індивідуалізації та проектування кар'єрно-професійного зростання НПП (2 год).	100	0,02	2
Проектування й опрацювання «Перспективного індивідуального плану НПП на 3 роки»	100	0,04	4
Лекція 9. Неперервна освіта (Lifelong Learning) та розвиток лідерських якостей педагога	100	0,02	2
Презентація та захист індивідуальних стратегій професійного розвитку	100	0,04	4
Залік	100	0,4	40
Разом	100	1	100
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявності)	До 10 балів		
Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за			

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
<p>такі активності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях. 			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач демонструє глибокі системні знання методології наукових досліджень, вільно володіє методами наукового аналізу, аргументації та інтерпретації результатів. Самостійно формулює дослідницьку проблему, обґрунтовує актуальність, застосовує теоретичні й методологічні підходи. Бездоганно виконує практичні завдання, створює наукові тексти, здійснює порівняльний аналіз, візуалізує результати та аргументовано презентує власний дослідницький проєкт.
82–89	B	Добре	Здобувач демонструє ґрунтовні знання теоретичних і методологічних засад наукових досліджень, самостійно визначає дослідницьку проблему, формулює тези та аргументує висновки. Застосовує методи аналізу й порівняння, дотримується вимог наукового стилю. Успішно виконує практичні завдання, готує аналітичні матеріали та презентує дослідницький проєкт, допускаючи лише незначні неточності.
75–81	C	Добре	Здобувач володіє основними поняттями та методами наукових досліджень, розуміє етапи підготовки дослідницького проєкту. Здатний формулювати проблему, аналізувати наукові джерела, здійснювати порівняльний аналіз і структурувати науковий текст. Виконує практичні завдання, проте допускає окремі недоліки в аргументації, інтерпретації результатів та презентації дослідження.
67–74	D	Задовільно	Здобувач демонструє базові знання методології наукових досліджень, розуміє основні етапи дослідницької роботи та принципи побудови наукового тексту. Здатний виконувати нескладні аналітичні завдання, проте має труднощі з формулюванням дослідницької проблеми, обґрунтуванням висновків і застосуванням методів аналізу. Практичні завдання виконує частково самостійно, потребує допомоги

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
			викладача.
60–66	E	Задовільно	Здобувач володіє мінімально необхідними знаннями з основ наукових досліджень, має фрагментарне уявлення про методологію, структуру та зміст наукової роботи. Відповіді поверхові, аргументація недостатня. Під час підготовки наукових текстів, аналізу джерел і виконання практичних завдань допускає суттєві помилки, потребує постійної допомоги викладача.
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач демонструє недостатній рівень знань методологічних засад наукових досліджень, не володіє належним чином методами наукового аналізу. Не здатний самостійно визначити дослідницьку проблему, сформулювати тези, здійснити порівняльний аналіз та обґрунтувати висновки. Практичні завдання виконує з грубими помилками або не в повному обсязі.
1–34	F	Незадовільно	Здобувач не демонструє необхідних знань методології наукових досліджень, не розуміє основних етапів організації дослідницької роботи та принципів наукового аналізу. Не здатний підготувати науковий текст, проаналізувати джерела або презентувати дослідницький проєкт навіть за допомогою викладача. Не досягнув передбачених дисципліною результатів навчання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<p>Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання</p>	<p>З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилаючись на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами.</p> <p>У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.</p>
<p>Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану</p>	<p>Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу.</p> <p><i>Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог</i> У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів.</p> <p>Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим.</p> <p>Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі.</p> <p><i>Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин</i> У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмеженні або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».</p> <p>Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гладкова В. М., Пожарський С. Д. Основи акмеології: підручник. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 320 с.
2. Пальчевський С. С. Акмеологія: навч. посіб. для студентів вищих навч. Закл. Київ: Кондор, 2008. 398 с.
3. Особистісний і професійний розвиток дорослих: теорія і практика: монографія / авт. кол.: Аніщенко О. В., Баніт О. В., Василенко О. В., Волярська О. С., Дорошенко Н. І., Зінченко С. В., Сігасва Л. Є.; за ред. Аніщенко О. В. Київ: ПООД НАПН України, 2016. 354 с.
4. Самодумська О. Підготовка науково-педагогічних працівників до діяльності у неформальній освіті дорослих: реалії та перспективи. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки / гол. ред. Г. Є. Киричук, відп. ред. Н. А. Сейко. Житомир: Вид-во Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка, 2018. Вип. 4 (95). С. 166–175.

Допоміжна

5. Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. Киев-Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2017-2018. 328 с.
6. Професіоналізм особистості: теоретико-методологічний аспект: монографія / В. Й. Бочелюк, С. А. Білоусов, Г. О. Горбань, Т. А. Гришина, О. І. Гура та ін. Запоріжжя: ГУ ЗІДМУ, 2007. 248 с.
7. Толочко С.В. Професійний і особистісний розвиток педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти для сталого розвитку. *Педагогічні науки*. 2018. № 83. Т. С. 184 – 191. URL: http://www.ps.stateuniversity.ks.ua/eng/file/issue_83/part_2/issue_83_2.pdf.